Ն՝ 7044 7035 1895 ՕԳՈՍՏՈՍ 30 ՇԱԲԱԹ · 11 ՋԱՐԾԷՆԳԻՀ 36ՆԱԾԸ ՍԷՆԷ ١٣١٣ ՐԷՎԻԼ ԷՎՎԷԼ ٢٢ Ն. 7035

ԱՊՕՆԷ ՊԷՏՔԷԼԻ
ՍԵՆԷԼԻ· ԱՅԼԲԱՅԼԵ
Խաթանպոլ իչին 80 40
Թաշրա իչին վէ պուրունտա քսան քսան թանէ կիրանէլէր իչին 100 50

Սահիպի Իմթիազ
ՂԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մամուռա վէ իդարէհանէսի
Գալաթա Ալի ճատտէսինտէ Ն. 36

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte. 36

Մանզումէյի Էֆքիար

30 ԲԱՐԱ 30

مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ٣٦ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه‌در

ԱՉԳԱՅԻՆ

Բաթրիդ Ամեն· Սրբազան հազրէթլէրի ճուման իրթէսի ագշամը Պէշիքթաշ քիլիսէսինէ մուվասէլէթ ագշամ քիլիսէ այինլէրինտէ հազրը պուլունուզ, իրթէսի սահրսը քիլիսէի մէղքիւրտէ բէք օղ ճէմաաթ հազրը օլտուղու համար, Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ, վէ Խրիսթիանլըղըն հագայիգինտէն պահիս օլարագ պիր քարոզ սէօյլէմիշ տիր։

Մալաթիատաքի Մայր Եկեղեցիին էվլաք վէ ագարաթը հասըլմասը տիկէր քիլիսէլէրէ տախի հիսսէ չըգարմագ խուսուսընտա էհալիի պէյնինտէ պիր մէսէլէ զուհուր իթմիշ օլմազլէ, մահէլլի Առաջնորդական Տեղապահը Արժ. Ստեփանոսեան քահանայ՝ Բաթրիդ խանէսէն պու պապատէ թալիմատ թագեպ իթմիշ, վէ Բաթրիդ Սրբազան հազրէթլէրի՝ միւսամիլէյհ քահանայա պէր թահրիրաթ իրսալ իտէրէք, պէհէր սէմթ քիլիսէսինին էմրաք վէ ագարաթը վարիտաթը՝ նիամանը օ քիլիսէէ ատա օլտուղունու, վէ տիկէր սէմթլէրին էհալէսի օ վարիտաթտան հիսսէ թագեպ իթմէկէ հագդը օլմատըղընը իլգէմիշ տիր։

Ցիւն Ամեն· Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի՝ Ատլիէ Նէգարէթինէ գիմէթլէր, նազրը բաշա հազրէթլէրիյէ կէօրիւշիւշլէր տիր։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԱՄԱՆԻԱ.— 1870 մուհարէպէսինին 25ինճի սէնէի տէվրիէսի օլմագ միւնասիպէթիյլէ Ամանիատա բարլագ չէնիքտէ իմրա իտիլմիշ, վէ թապիի պու բարլագը՝ հէր եէրտէն զիեատէ Պէրլինտէ կէօրիւլմիշ տիր։ Շէհրի մէղքիւրտէ պու չէնիքլէրէ պիր բուհանի զիյարէթլէ պաշլանմըշ տըր։ Շէհրլի քի էվվէլ էսիրտէ պիրինճի իմբէրաթօր Վիլհէլմին զիքրինէ բիաեէթէն ինչա իտիլմիշ օլան թպատէթխանէնին բէսմի քիւսաը վուգու պուլմուշ տուր։ Պու պիրինէի ումումիէ իլէ վիճուտէ կէօրիլմիշ օլուպ, պու իեանէէ է՛ն զիյատէ եէհուտի սարրաֆլար իշիրաք պիր միշէր տիր։ Գինաի մէղքիւրուն ուրուլը մէյմարիսի՝ օրթա տէվրէ մախսուս տուր։

Թէմմիյլէ ասքէրի վէ բուհանի սըրաթը հարզ օլան պու զինէթտէ իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիցա վէ էվլատլարը վէ Պատէն կրանտիւշէսի հազրը պուլունմուշլար տըր։ Տավէթլիլէրին պիւեիւք գըսմը՝ պիւեիւք զապիթան, էրքայ մէմուրլարը վէ ըհհալայն կիրուն օլուպ, իպատէթխանէնին տէօրթ թարաֆընտա միւխթէլիֆ ասքէրի ֆըրգալարը տիզիլմիշլէր տիր։ Զապըթա մէմուրլարը 500 մէթրո ուզագտա օլան վէ տավէթլիլէրէ մախսուս օլմասըյլա զիյարէթ եէրինէ եագլաշսըրըլմահան էհալի կիւճ իլէ զապթ իտէպլիմէքտէ պուլունմուշլար տըր։ Իմբէրաթօր՝ ասքէրի էյպիսէ կիեինմիշ օլուպ, զապիթան իլէ քէյֆիլի սուրէթտէ կէօրիւշտիւկիւ կիպի, իմբէրաթօրիցա տախի միւթասընտան զիեատէ լաթիֆ օլմազլէ, հէր քէս իլէ հիւսնի միւնասիպէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Պայրագլարը տօնատըլմըշ օլան թէքմիլ շէհիր՝ կիճէ ըշգարարա զարգ օլուպ, քեաֆիֆէյի տէվարի հիւքիւմէթ իլէ միւէսսիսաթը մուհիմմէմ միւքէմմէլէն թէնվիր գըլընմըշ. վէ խուսուսիյլէ սէրրահի իմբէրաթօրի ճալիպ պիր մէնզարէ քէսպ իյլէմիշ տիր։ Հէր թարաֆտա էշքէթրիգ զիեալարըյլա թէնվիրաթ իճրա օլունմուշ տուր։

Նէշր օլունան պիր իլանանամէտէն կարը կիճէնէ պիր սաաթ գալարագ, իմբէրաթօրուն, պիզգաթ շէհրին հէր թարաֆընը կէզմէկէ շըգամաղը, վէ պինապէրին օ սըրատա հէր քէսին թէնվիրաթը միւքէմմէլէ իճրա իթմէսի իլթարգըլընմըշ տըր։

Պէրլինին էն պիւեիւք ճատտէլէրինտէն պիրինտէ պուլունան Գօսթան նամ միւզէխանէտէ, Սէտանըն թէսլիմինտէն սօնրա իշինճի նաբօլէօն իլէ բրէնս Պիզմարգըն կէօրիւշտիւքլէրինի իրեէտ իտէր, պաշ մօմունտան եարըլմըշ պիր թասվիր գօնմուշ, վէ սօգագլարընը հէր քէօշէսինտէ տէ պու թարզ թասվիրլէր սարըլմըշ տըր։

Թէմբէլհօֆտա իճրա իտիլէն բէսմի կէշիտ՝ ասքէրի՝ հավանընտա միւսաիտ օլմասը սաեէսինտէ զաեէթ կիւզէլ օլմուշ տուր։ Պու բէսմի կէշիտտէ Սագսոնիա վէ Վիւրթէմպէրկ գրալարը վէ Պատէն կրանտիւշէսի հազրը պուլունմուշլար տըր։ Ամէնտէ իմբէրաթօր Փէվգէլատէ ալգըշլար իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։ Մէշհուր Ըիլամուր ազանլարը ճատտէսինտէ 30,000 նէֆէր մէքթէպ շակիրտանը պայրագլարըյլա տիգիմիշլէր տիր։ Պէրլինտէ ամէնտիւտ զաեէթլէ կիճէնէսիմ օլուպ, ֆագաթ զապթաճա թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր։

Ամէնէ սընըֆընը իճթիմալարը թաթիլ օլունուպ, զապթա, կիւնէրճէ կէվէլ, էճնէպիլէրէ, խուսուսա Ֆրանսըզ զազէթաճըլարընա նէզարէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Նիհայէթ Սէտան զինէթի միլի վէ էհալիսէ մախսուս պիւեիւք պիր եօրթու կիւնիւ օլուպ, օ կիւնիւ իմբէրաթօր՝ բրէնս Պիզմարգա չու թէլէկրաֆը քէշիտէ իյլէմիշ տիր։

«Պու կիւն, Ամանիա, օլ պիւեիւք վուգուաթընը՝ եանի Սէտանըն թէսլիմինին 25ինճի սէնէի տէվրիէսի շէհրի այինիրի իճրա իթտիկի հալտէ, Զաթը Փէխիմանէլէրինին, օլ չայեանը թիզքեար զէմանլարտա պիւեիւք բէտէրիմէ, վաթանա, վէ Ամման տավասընա իթմիշ օլտուղունուզ պիւեիւք պիւեիւք ունուտուլմազ խըստէթլէրինի, Ամանիանընը շիւքրանիէթի ազիմէ իլէ տաիմա եատ իտէճէկինի Զաթը Փէխիմանէլէրինէ պէեան իյլէմէկէ գալպիմէք պիր վազիֆէ հէս իթմէքտէիմ։»

Բրէնս Պիզմարգ տա չու ճէվապը վէրմիշ տիր։

«Միւթէվէֆֆա պիրինճի իմբէրաթօր Վիլհէլմին միւսի թէչէպպիւսաթընտա վագը օլմուշ օլան խըստէմաթըմ միւնասիպէթիյլէ թարաֆը հաշմէթբէնահիլէրինտէն զուհուրա կէլէն իհթիրամաթ վէ թագտիրի հավի քէշիտէ պույրուլան թէլէկրաֆընամէտէն տօլաեը թէչէքքիւրաթը խալիսանէմի վէ ուպուտիեէթի ճահիզանէմի հղուզուրը հաշմէթանէլէրինէ արզ ու թագտիմ իյլէրիմ։»

Վէրիլէն զիեաֆէթտէ իմբէրաթօր՝ պատէնուշ օլուրքէն, Ֆրանսըզ վէ Ամման օրտուլարը միեանընտա վուգու պուլմուշ օլան մուհարէպէի միւտհիշէի զիքր իլէ, պու մուհարէպէտէ Ֆրանսըզլար, քէնտի տէֆնէ եաբրագլարը, կէշմիշ զէմանը վէ իմբէրաթօրլարը իչին մէրտանէ վէ ճէնարէթի մէյեուսանէ իլէ վէ Ամանլար իսէ քէնտի միւլէյերիգէվէրի վէ իթթիհատլարը իչին մուհարէպէ իտիեօրլարը» տէմիշ տիր։ Պաշը հա ասքէրի ԲԷՆԻՓՕՐՍԿԻ կիեինմիշ վէ կիեինմէքտէ պուլունմուշ օլանլարընը, վէ էղմիտիլ իմբէրաթօր Վիլհէլմին չախսը հագգընտա չիւքրանիէթի ազիմէ իլէ մութթասընի օլմագլըղընը զէմանը չիմտի իտուկինի թէէյեիտէն պէեան, վէ իլավէթէն, «Պրինճի իմբէրաթօր Վիլհէլմին թէէսիսքէրտէսինի մուհաֆազա իթմէքլիք՝ եէնի զիւրրիեէթին վազիֆէսի տիր, անճագ պէօյլէ պիր սըրատա իշիթմէքլիկիմիզ ճաիզ օլմաեաղն պիր թագէմ միւնասիպլէթսիզ սէտալէր։ (ամէնէ սընըֆընը իյմաէն), մէսէրրէթի ազիմմիզէ խալել կէթիրիլմէքտէ տիր» տէմիշ տիր։

Պատէհու իմբէրաթօր՝ Մէօզ օրտուսունուն գօմանտանլըղընտա Սագսոնիա գրալընընը պուլունմուշ օլտուղունու. վէ միշարիլէյհին՝ Հոհէնցօլլերն խանէտանընընը վէ թէքմիլ մէմլէքէթին մէսէրրէթ վէ քէտէրլէրինէ իշթիրաք իթթիկինի զիքր, վէ Վիւրթէմպէրկ գրալընընը էն պիւեիւք մէսէրրէթի տէ, իմբէրաթօր Վիլհէլմին խըստէթլէրինտէ պուլունմասը օլմազլէ, պու կիւնքի չէհրի այինտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ միւսարաաթէն Պէրլինէ կէլմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ ասքէրի խասսա իլէ Վիւրթէմպէրկ գրալընը, վէ պիլխասսա Մէօզ օրտուսու սէրասքէրի պուլունմուշ օլան Սագսոնիա գրալընընը աչգալարընա պատէ թէքլիֆ իտէրէք, նէզգունա խիթամ վէրմիշ տիր։ Սագսոնիա գրալը՝ մէղքիւր իթթիֆաթա ֆէկգէլատէ թէչէքքիւրէն, իմբէրաթօրուն աչգընա պատէ թէքլիֆ իյլէմիշ տիր։

Պէրլինին Ֆրանսըզ սէֆարէթի հէյեէթի՝ իշպու չէհրի այինէրտէ մէէղունէն չէհիրտէն մուֆարաղաթ իթմիշ տիր։

Ամանիա ամէնէ սընըֆը հագգընտա իյմա իտիլէն սէօզլէրէ սէպէպլիեէթ վիրէն մատտեէ կէլինճէ, մէղքիւր սընըֆ՝ Ֆրանսա հագգընտա տիկէր պիր թարզ մէսլէքէ սալիք օլմազլա, սուլհ ու սալահա խըստէթ իթմիշ օլաճաղընը զանն իլէ, Սէտանընն տէվրի սէնէսի կիւնիւ աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտէ իթմիշլէր տիր։

«Սէտանընն 25ինճի սէնէի տէվրիէսի միւնասիպէթիյլէ մուհարէպէէ վէ իֆրաթ վաթանբէրվէրլիկէ գարշը բրօթէսթօ իտէր, վէ Ֆրանսըզ ամէլէլէրինին էլլէրինի սըգարըզ, Եալաը՝ նմիլէթլէրին իթթիֆագը։»

Մէղքիւր սընըֆ թարաֆկիրանը սուլհ ու սալահընն էյլիքէրինտէն պահիս օլարագ պինլէրճէ ըիսալէլէր տէ թէվզի իթմիշլէր տիր։ Լաքին պու նիւմանիշլէր՝ մէհաֆիլի բէսվիեէտէ սուի թէէսիր իթմիշ, վէ Բրօկըէ նամ զազէթանընը պազը նիւսխէլէրի զայըֆա թարաֆընտան թօրլաթըլմըշ տըր։ Իմբէրաթօր տա զիեաֆէթ սու ֆրասընտա պունլարա գարշը չէտիտ պիր լիսան գուլլանմըշ տըր։

Իշպու չէհրի այինտէն պանս իտէն Ամման զազէթալարը՝ պու զիյնէթլէրին թահրիք խտիճի պիր կէօնա սիֆաթը օլմասընընը անլամա եաչ՝ Սէտան ֆիրուհաթը՝ մուհարէպէնին եէվմի գաթիսի օլմազլէ, Ամանիա օ կիւնիւ՝ տիւչմէնի մալիմիլինին մազլուպ պիրէթի վէ թէնէզզիւլիւ մագամընտա ատտ իթմէեիպ, իլլա քէնտի իթթիհատընը իպգասը ատտ իլթիկինի, վէ պու ճիրէթլէ մէգքիւր չէհրի աեինտէն տօլաեը քիմսէնին կիւճէնմէեէ սէպէպի պուլունմատըղընը պէեան իթմիշլէր տիր։ Ֆրանսըզ զազէթալարը իսէ պու սըրատա զաեէթ միւթէտիլանէ լիսան գուլլանմըշլարտըր։ Ինկիլիզերրա զազէթալարը, Սէթանտարնտան մանատա, Ֆրանսա լէհինտէ լիսան գուլլանարագ, Ամանիատա ճէրլեեան իտէն չու չամաթալարա հիչ լիւզումեօգ իտի տիեօրլար։ Սէթանտարտա իսէ, 1870 մուհարէպէսինին պիւթիւն մէսուլիեէթինի Ֆրանսա իւկէրինէ պրագրեօր, վէ Ամասս Լօրէնին Ամանիաեա իլհագընը հագգը չըգարբեօր։ Ավստրիա զազէթալարընա կէլինճէ, իթթիֆագը մուսէլլեսէ թարաֆկիր զազէթալար իչին միւսաատէլի օլտուղու մէրթէպէտէ Ֆրանսաեա միւսաիտ օլուպ, Նաեէ Ֆրաեէ Բրէսէ զազէթասը չէօլէ տէմիշ տիր. «Ֆրանսա՝ 25 սէնէլէրտէն պէրու քէնտի օրտուսունընը էքմալէ չալըշմազլէ, օրտուի մէղքիւրպու կիւն Ամման օրտուսունա միւսավի պիր մէվզիէ կէլմիշ տիր։ Իսթիւնլիկիւն հա՞նկը թարաֆտա օլտուղունու եալընըզ պիր մուհարէպէ կէօսթէրէճէք տիր։ Ֆրանսա՝ պիր մուհարէպէի թէարրուզիէեէ թէչէպպիւս իտէրսէ, Բուսիանընը մուավենէթինէ կիւվենմէզ։ Լաքին մուհարէպէնէ Ամանիա թարաֆընտան պաշլանըլմըղը թագտիրտէ, Բուսիանընը մուավենէթի թահրիք թէէմինտէ տիր։ Սէտան ֆիրուհաթընը տէվրի սէնէսի ճիւնիւ, Ֆրանսա տա հէր չիւպէճէ իթմիշ օլտուղու թէրագդեաթընը շէհրի աեինինի իճրա իտէպիլիր։ Ամանիա, ֆիրուհաթարընը եէվմի մասուսունու իճրա իթտիկի հաֆտէ, մաղլուպուն իզզէթի նէֆսինի սաղընմագ իչին էլտէն կէլէնի եաբմալը էտի։»

ԻԹԱԼԻԱ.— Եաղմուրլար մէվսիմի կէշտիքտէն սանրա մուհարէպէ իթմէք իչին հապէշիստանա ազիմէթ տարիքեաթ կէօրիլմէքտէ օլտուղու, Թրիպոլնա զազէթասընընը՝ հապէշտէքի մուսխպիրի մաքսուսընտան ալտընը մէքթուպունա իշար օլունարագ, Իթալիաճա, ուղուն վէ մէսարիֆի պիր մուհարէպէէ թուլմամագ իչին, Հապէշ ասքիրինինթօրլանմասընա վագթ վիրմէքսիզին Մէնէլիք գարշը պիր մուամէլէի չէտիտէ իճրասը թավսիէ օլունմուշ տուր։ Շու էսնատէ Իթալիատա պուլունանհապէշ գօմանտանը ժէնէրալ Պարտիթիէրի տէ, ախիրէն Պրէշիատա իրատ իթմիշ օլտուղու պիր նութգտա, ֆայտէլի սուրէթտէ միւտաֆատա իչին պաղը քէրրէ թէճավուզի հարաքեաթա լիւզում պուլունտուղունու պէեան իթմիշ տիր։ Պու սէղզիրտէն անլայըլըղընա կէօրէ. ժէնէրալը միւսամիլէյհ տախի հապէշ ասքիրինին թօրլանմասընա վագթի վիրմէզտէն էվվէլ, մէմլէքէթի մէղքիւրէ հիւքմտարը Մէնէլիքէ գարշը թէճավուզքեարանէ հարէքէթի իլթիզամ իլլէմէքտէ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԽԹԵԼԻՅԻ.— Ֆրանսա բէյիսի ճիւմհուրու Մ. Ֆելիքս Ֆորուն՝ Մօսգուատա Բուսիա իմբէրաթօրու իքինճի Նիգօլայընը թաճ թագընմա չէհրի այինէրինտէ հաղը պուլունմատա տավէթ օլունտուղու, վէ Բուսիա իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիցասընին տախի մէղքիւր թաճ թագընմա չէհրի այինլէրինտէն սօնրա բէյսի ճիւմհուրա խատէի զիեարէթ իչին Բարիսէ կէլէճէք քէլէրի ըիվաեէթ օլունուեօր։ — Ամանիա պաշ վէքիլի բրէնս տը Հօհէնլոհէ սեպտամբերին 10 ունճու տիւնքի սալը կիւնիւ Բէրլէրսպուրկտա պէքլէնմէքտէ իմիշ։ — Բարիսէ Լօնտրա լօրտ չէհիր էմինի կէլիպ, էհալի թարաֆընտան քէմալը մէսէրրէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։ Միւշարիլէյհ օրատան Պօրտօ սէրկիի ումումինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։ Մ. Ֆելիքս Ֆորը միւշարիլէյհի գապուլ իթմիշ վէ չէհիր էմինի տախի բէյսի միւշարիլէյհի Լօնտրա չէհրինէ տավէթ իլլէմիշ տիր։ — Գուպատա եէնիտէն պիր մուհարէպէ վուգու պուլարագ, Իսբանիալըլարտան 8 զապիթ վէ 600 նէֆէր ասքէր թէլէֆ օլտուղունու Նիւ-Եօրգ Հէրալտ զազէթասը եազմըշ տըր։ — Իսբանիա հիւքիւմէթինին Լօնտրատա 20 միլեօն ինկիլիզ լիրասը միգդարընտա պիր իսթիգրազ ագտ իթտիկի մէրվի տիր։ — Ֆրանսա բէյսի ճիւմհուրու իլէ պիրլիքտէ Ռուսիա հէյեէթի մէպուսէսի բէյսի ժէնէրալ Ցրօկամբրօֆ իլէ հարպիեէ նազրը պուլունմուշ վէ Մ. Ֆելիքս թարաֆընտան ժէնէրալը միւսամիլէյհ թաամա տավէթ օլունմուշ տուր։—Ֆրանսանընն Նօլլայ չէհրինտէ միւթէվէֆֆա Մ. Գարնօ իչին ըէգզ օլունան հէյքէլինին ըէսմի քիւչատը իճրա օլունմուշ տուր։

Տախիլիեէ հավատիսաթը իչին սօն սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա։

Հէր նէ գատար, Հայրենիքսէ մէմ-նունիյեէթպախշ վէ իւմիտպախշ մէ-գալէլէր օգունմուշ իսէ տէ, պու հաֆթաքի փունջտա մաթէէսսիւֆ չու-աթիտէքի մէգալէ օգունմուշ տուր։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Հիտանդանոցն եւ մեր առաջարկութիւնը.–

Նախորդ թերթով՝ ի շարս ազգային լրոց՝ գոհութեամբ գրեցինք թէ Ուղղափառական խորհուրդն այս օրերս դարձեալ ինկատի առած է Հիւանդանոցի որբանոցի մէջ արհեստարան հաստատելու խնդիրն, և առաջարկեցինք որ Հոգաբարձութիւնն առաւել խնամ տանի Որբանոցի համար։

Այնուհետեւ մեր պառած տեղեկութիւնք հարկադրեցին զմեզ չհերիքանալ այդ տողերով, և արդ թախանձանօք պահանջել որ որբանոցի համար յատկապէս խնամակալութիւն մը կազմուի, հիւանդանոցի մերձակայ Նարլըգափուի և Սամաթիոյ ազգայնոց մէջէն ընտրելով բարեգործով և գործունեայ անձեր։

Անշա՛ղ կազմել խնամակալութիւնը։ Ցաւով և տխրութեամբ մեծաւ կը հաւաստեմք թէ՝ որոց համար առ այժմ ուսմունքէ և արհեստէ յառաջ կենաց, առողջութեան և մաքրաբարոյութեան ապահովութեան հոգածութիւնն անհրաժեշտ է։ Կը լսեմք թէ՝ որբ մը ընտրուած է թեւը կտրելու չափ և արդ կը տառապի չարաչար։ Ո՛վ է որ այդչափ տանջած է այդ խեղճը։ Կը լսեմք թէ որբի մը մարմինն այրած տոչորած է և կը հեծէ մահճի մէջ։ Ո՛վ է այդ խեղճին տառապանաց պատճառն։ Կը լսեմք թէ որբոց սնունդն չատնուազ է, և նոցա մաքրութեան և այլ առողջական անհրաժեշտ պիտոյից համար, – նախնակա՛ն պիտոյից անգամ, – ըստ արժանւոյն փոյթ չկայ։ Այո՛, կը լսեմք թէ շատ անյարմար մարդիկ որբանոցի մէջ պաշտօն ունին։ Կը լսեմք թէ՝ քահանայ մը իւր ցոփութեանց պատճառաւ Հիւանդանոցի մէջ ապաշխարանա՛ց ենթարկեալ քահանայ մը, – յանչափս երես ուասպարէզ գտած է արդ և որբանոցին տղայ մը հրապուրած առած է և իրեն կը ծառայեցունէ։

Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան անհրաժեշտ պարտ է՝ ըստ մեր առաջարկութեան, մէկ կողմանէ Որբանոցի համար խնամակալութիւնը կազմել անյապաղ, և միւս կողմանէ՝ դարձեալ անյապա՛ղ, քննել թէ բաւական ժամանակէ հետէ իրրեւ առժամանակեայ տեսուչ կարգեալ անձն արդարեւ կարո՞ղ է կառավարել այդ բազմայարկ հաստատութիւնը։ Քննել թէ արդարեւ անխիղճ, անգութ և չարաչուէր անձինք պաշտօնի վրայ կը գտնուի՞ն։ Անաչառաբար քննել և առանց վայրկեան մը կորուսանելու արտաքսել այդպիսիներն։

Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնն եթէ չանսայ մեր այս առաջարկութեանց, ծանր պատասխանատուութեան ներքեւ կը մնայ, և ծայրագոյն անգթութիւն, ծանրագոյն խժդժութիւն գործած կըլլայ։

Նաեւ քննել պէտք է թէ՝ արդարեւ կանանց հիւանդարանի մէջ մէկը հիւանդ կնոջ մը վրայ վայրագաբար ձեռք վերուցած դարկա՞ծ է։

Եթէ երբէք ուրիշ հաստատութեան մը մէջ ի գործ դրուած զեղծմանց համար առ խոհեմութեան լռելիք, բայց չեմք կրնար չարտասուել չխօսիլ, երբ հիւանդանոցի համար տխուր, ցաւալի ու սրտաճմլիկ տեղեկութիւններ կը ստանամք։ Հիւանդանոցի որբանոցն, ինչպէս ըսած եմք ուրիշ առիթներով, մեր ալ որբութեան ու պատանեկութեան պատսպարանն ու կրթարանն եղած է։ Կը գուրգուրամք Հիւանդանոցի և մանաւանդ որբանոցի վրայ։ Այդ որբանոցէն, ի շնորհս բարւոք հոգածութեան, ելած են որբոց գերթառատ խնամեալք։ ա՛յդ որբանոցէն ելած են օգտակար վարդիկ։ Պէտք է այդ որբանոցէն հեռի պահել գազանաբարոյ ու խուժադուժ մարդիկն, և վերջապէս ամբողջ հիւանդանոցը մաքրել անարժան պաշտօնեաներէ, չխաբուելով չողոքորդութիւններէ ։ կեղծուպատիր վարմունքներէ։ Վերջապէս ի մտո՛յ հսկողութիւն, ի մտո՛յ հոգածութիւն պէտք է։

ՇԱՏ ՊԻՏԱՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՄԸ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

(7043 թիւէն շարունակութիւն)

Բ. ՀՐԱՖԱՐՈՒՄ ՏՕՔԹՕՐ
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ
(Պատճէն)

Ազնուայուք Ատենապետ էֆ.
Ս. Փրկչեան Ազգային
Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան
Ազնուայուք Տէր,

Առիթ ունեցայ այցելել անցեալ շաբթու Ս. Փրկչեան հաստատութեան նորակառոյց մասերն և գոհունակութեամբ սրտի ականատես եղայ արդիւնաշատ հոգաբարձութեանդ իմաստուն խնամատարութեան շնորհիւ ձեռք բերուած բարեփոխմանց մասնաւորաբար Հիւանդանոցի ճիւղին մէջ։

Տարակոյս չկայ որ երբ այդ հաստատութեան յիմարանոցի մասնաւ կառուցուի, այս ճիւղն ալ փափաքեալ վիճակն պիտի պատանայ։ Եւ սակայն բժշկական արդեստին մէջ մտային խանգարման ճիւղը յատկապէս ուսումնասիրած և բաւական ժամանակէ հետէ անոր վրայ աշխատած լինելով, կարծեմ թէ՝ նոյն իսկ արդի պարագայից մէջ՝ անկարելի չէ մեծապէս բարւոքել յիմարանոցի վիճակն ալ չափաւոր զոհողութիւն մը ընելով առ այժմ։

Եթէ Պատ. Հոգաբարձութեանդ ելմտացոյցը չը ներեր առ այն և եթէ իմ դուզնաքեայ ծառայութիւնս հաճելի թուի Ձեզ, պատրաստ եմ ժամանակի մը համար առանց վարձատրութեան անձնուիրաբար ստանձնել յիմարանոցի բժշկական խնամքն, այնու նպատակաւ որ ես ալ իմովսանն պարտականութիւն մը կատարած կը լինիմ առ իմ սիրելի Ազգն։ (1) և Պատ. Հոգաբարձութիւնդ առիթ կունենայ ի փորձոյ տեսնելու թէ՝ ի՛նչ միջոցներով կարելի է լաւագոյն վիճակի մը վերածել այդ ճիւղն և յայնմ պատսպարելոց գէթ մի մասին բուժումն ապահովել։

(1) Ավի տիլեէրէք վէ էսէֆ իսէրէք սէօյլէրզէ, պու թարզ սէօյլէեէշ, պիր տօգթօր գալէմինտէն պէքլէնիլմէեիպ, անճաղ էսկի վարժապետլէր իլէ էսկի տիրացուլարան պէքլէնիլէպիլիր իսի։

Կ'աղաչեմ հետեւաբար, Ազնուա. չուք Ատենապետ էֆ. որ հաճիք նկատողութեան առնուլ սոյն առաջարկս եթէ Պատ. Հոգաբարձութիւնն անպատեհ չնկատէ նորա ընդունելութիւնն և համ ընդարձակ բարեգործութեանց պէտքն զգայ, բարեհաճի ծանուցանել ինձ։

Մնամ յարգալիր զգացմանց
հաւատեօք
ՏՕՔԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

8 Յուլիս 1891

Մասնագէտ Ղզային դրութեան և մտային խանգարման
Ի Բերա Պէքեար փողոց Թ. 9
(Պատճէն)

Մեծապատիւ Տօքթէօր,

Հոգաբարձութիւնս ժամանակին ստացած է Ձեր յուլիս 8 թուակիր գրութիւնն որոյ պարունակութեան տեղեակ գոլով, հարկ կը համարի ներկայիս յայտնել Ձեզ թէ՝ հաստատութեանս յիմարանոցն պէտք եղի բարեկարգ և այժմեան պահանջմանց հաւատացեալ վիճակի մը ենթարկելու կը փափաքի, սակայն ի՛նչ ի՛նչ բանաւոր պատճառներով առ այժմ յետաձգել պարտաւորուած է։

Արդ, Հոգաբարձութիւնդ Ձեր մարդասիրական զգացմանցն համար՝ զոր կը տածէք հաստատութեանս նկատմամբ՝ շնորհակալութիւն յայտնելով։

Կը մնայ խորին յարգանօք
Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ. Հիւանդանոցի
ՊԱՏՐԻԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

3 Օգոստոս 1891
Կ. Պոլիս

Մեծապատիւ
Տօքթ. Գ. Գասպարեան էֆէնտի Ի Բերա
(Պատճէն)

Ազնուաչուք Ատենապետ էֆ.
Հոգաբարձութեան Ս. Փրկչեան
Ազգ. Հիւանդանոցի

Ներկայ տարւոյս 8 յուլիս թուականաւ առաջարկ մը մատուցեր եմ բազմարդիւն Հոգաբարձութեանդ, որուն 3 օգոստոս թուակիր մերժողական պատասխան մը ընդունեցայ։

Ներելի է ինձ կարծել որ, եթէ իմ առաջարկն մերժելի իսկ նկատուէր, ինձ բացատրուիլ ուզելէ յետոյ բանաւոր կը լինէր մերժելը։ Եւ սակայն նկատելով որ նոյն միջոցին Հոգաբարձութեանդ Ազն. անդամոց մեծագոյն մասը ճամբորդութեան պատճառաւ բացակայ կը գտնուէր, խնդիրս համարեցի յարմար առժամապէս։ Այժմ որ Պատ. Հոգաբարձութիւնդ իւր ամբողջութիւնն գտած է և իմ առաջարկն արուեստական ձեռնհասութեամբ ալ քննելու և կշռելու կարողական պնդամներով կազմակերպուած, կուզամ պատեհագոյն առթիւ կրկնել իմ առաջարկն վերոյիշեալ կրկին զրութեանց պատճէններն ներփակելով յայտնմ։

Այցելած լինելով Ս. Փրկչեան հիւանդանոցին ամէն մասերն, նկատած էի թէ յիմարանոցի ճիւղն անխնամ էր բաղդատմամբ միւս ճիւղերուն և ես ինքս ալ բժշկական արուեստին ընդհանրապէս Ղզային դրութեան և մասնաւորապէս մտային խանգարման ճիւղերը ուսումնասիրած եմ և զանոնք մշակելու համար, մինչեւ իսկ Շիլիի Գաղղիական յիմարանոցը բաւական ժամանակ յաճախած լինելով փափաքած էի իմովսանն անձնուէր ծառայութիւն մը մատուցանել մեր Ազգային Հիւանդանոցի այդ ճիւղին, վասնզի, նոյն իսկ յառաջ քան զնորոգ կառուցումն յիմարանոցի չէնքին, կարելի էր դուզնաքնայ ծախքով մեծ բարեփոխումներ կատարել արդի վիճակին վրայ, որոյ մասին իմ կարծիքս ու տեսութիւններս պարզելու, բացատրելու պատրաստ էի։

Միանգամայն և որամադրութիւն կը յայտնէր առանց վարձատրութեան ստանձնել յիմարանոցի բժշկական խնամքն ժամանակի մը համար, առանց բնաւին յաւակնութեան յայնմհետէ բժշկակ մը ստանալու։ Երբ Պատ. Հոգաբարձութիւնդ հարկ տեսնէ այդ ճիւղին համար վճարեալ մասնաձեռ մը յատկացնելու, անտարակոյս պիտի նախընտրէ և պէտք է նախընտրէ դտնուողներուն մէջէն կարողագոյնը, իմ բովանդակ վարձատրութիւնս պիտի կայանայ մատուցած ծառայութեանս իրական արդիւնք արտադրելուն մէջ, այսպէս կը յուսամ։ Հետեւաբար յայտարարելով թէ՝ միեւնոյն կարծեաց և տրամադրութեան մէջ կը գտնուիմ և առ այժմ կ'աղաչեմ որ Պատ. Հոգաբարձութիւնդ բարեհաճի լուրջ նկատողութեան ենթարկել իմ առաջարկս և լսել իմ բացատրութիւններս, զորս պատրաստ եմ գալ և պարզել բերանացի, եթէ խնդիրն սկզբմամբ մերժելի չէ իրեն համար։

Հաճեցէք ընդունիլ Ազն. Ատենապետ էֆ. խորին մեծարանաց հաւատն։

ՏՕՔԹ. Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
Մասնագէտ Ղզային դրութեան
և մտային խանգարման

5 Նոյ 1891
(Պատճէն Արձանագրութեանց)

Ներկայք
Ալէքսան էֆ. Խօրասանճեան
Բարսեղ » Իսթանպոլեան
Միքայէլ » Յակոբեան
Պատրիկ » Կիւլպէնկեան
Սարգիս » Թաշճեան
Տօքթ. Յովհ. պէյ Թապիպեան
» Յակոբ էֆ. Պէկեան

Որոշում. 4. Տօքթ. Գասպարեան էֆ. նոյեմբեր 5 թուականաւ նամակ մը ուղղելով առ Հոգաբարձութիւն, իբր մասնագէտ ղզային դրութեան և մտային խանգարման բժիշկ առաջարկած էր որ Հաստատութեանս յիմարանոցի բժշկական խնամքն՝ ժամանակի մը համար իրեն յանձնուի առանց ամսականի։

Ժողովն նորա սոյն առաջարկն ինկատառնելէ յետոյ, իւր անդամներէն Տօքթ. Յովհաննէս պէյ Թապիպեանի և Տօքթ. Յակոբ էֆ. Պէկեանի յանձնեց, որպէսզի այս մասին զարժանն տնօրինելով, արդիւնքն հաղորդեն ժողովոյս։

(Նիստ Ա. 7 դեկտ. 1891)

Ներկայք
Ալէքսան էֆ. Խօրասանճեան
Բարսեղ » Իսթանպոլեան
Տիգրան » Կիւլպէնկեան
Տօքթ. Յովհ. պէյ Թապիպեան
» Յակոբ էֆ. Պէկեան.
(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ինչպէս յայտնի է պատուաւոր ժանրակութեան, հոգաբարձութիւնս ամէն տարի ինպաստ Ազգային Հիւանդանոցի հանգանակութիւն կընէ բարեսէր ազգայիններէ, որով կարող կըլլայ իր խնամքին յանձնուած Ազգային տասպէտքերուն մէկ մասը հոգալ։

Այս տարի եւս հոգաբարձութիւնս՝ ըստ սովորութեան՝ գիմաւորեալ բարեսէր ազգայիններու առատաձեռնութեան դիմելով գոհութեամբ սրտի կը ծանուցանէ թէ իր դիմումները ապարդիւն մնացած չեն, և ներկայ տարի յունվար 1 էն մինչեւ յուլիսի վերջը, ըստ հետեւեալ ցուցակի, յայտնուած է 40,230 դահեկանի գումար մը հանգանակել։

Ուստի ներկայիս իր խորին շնորհակալութիւնը յայտնելով նուիրատու ազգայիններուն՝ որոնք բարեյաջող սիրով մասնակցեցան հանգանակութեան, հոգաբարձութիւնս հրաւէր կը կարդայ պատուարժան հասարակութեան ինկատի առնելով պատսպարեալներուն ներկայ դրութիւնը և հետեւելով վերոյիշեալ նուիրատուներուն, բարեհաճի սիրայօժար մասնակցիլ հանգանակութեան՝ ի մխիթարութիւն հարիւրաւոր տարապեալներու և իբրեւ գործակցութիւն հոգաբարձութեան։

Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարք Պոլսոյ 540 դրուշ. Տեարք՝ Մաթուս և Աբրիկ Ունճեան 4320. Յովհաննէս և Մկրտիչ Էսատեան 2160. Գրիգոր Կիւմիւշկերտան, Թոդորեան, եղբարք, Իպրահիմ Իպրահիմեան Հաւմարճեան 1296. Պողոս և Ստեփան Ասատուրեան Սիմանպոլեան եղբարք 1080 դրուշ. Խ. և Խ. Խօրասանճեան, Ա. և Ա. Հաճեան, Բարսեղ Իսթամպոլեան, Բարսեղ Ղ. Էֆենտեան և եղբայր, Բուլճեան, Ճիվէճեան, Արապեան, Դէորդ Իսթանբալեան և եղբարք, Գրիգոր Կարէնեան, Գրիգոր Ալեքսանդրեան, եղբայր Շահպազեան, Թահմազեան եղբարք, Մանուկ Արզեան, Յ. Մ. Դ. Շամտանճեան, Յովհաննէս Մարտիրոսեան 864 դրուշ. Ն. և Մ. Մուրատեան 756. Գրիգոր Մրսրրեան 648, Անտոն Ագեան, Գասպար Տիլսիրեան, Յարութիւն Տիլսիրեան, Սիմոն Գարսեան, Տիգրան Ուսմանեան 540 դրուշ. Գառնիկ և Լեւոն Սարգիսեան, Կարապետ Բաղճեան, Հ. և Յակոբ Մազուլեան, Գնունի և Յովհաննէս Ալալբճեան, Միհրան և Արմենակ Մանուկեան, Յակոբ Գարամանեան, Յարութիւն Գարամանեան, Պապիկ Գալէնեան 432 դրուշ. Կարապետ Ծակեան և Ընկ. Շնորհք Նազարեան 324 դրուշ. Անդրէասեան և Գասարճեան 270 դրուշ. Ա. Հաճեան, Ալեքսիսեան եղբարք, Գ. Թեքեան, Բ. Մնարիկեան, Գասպարեան, Գրիգճեան, Զրուեան, Թ. և Ե. Գարակէօզեան, Խաչիկ Էքմէքճեան, Կարապետ Ղրունեան, Կարապետ Թիրեաքճեան Ինճիճեան որդիք, Կիլիկեան եղբարք, Համբարձումեան, Բրոսեան, Մանուկ Նարլըեան, Գարեան, Գարբիլեան, Մկրտիչ Ֆերմանեան, Յարութիւն և Յովհաննէս Սամանճեան, Յարութիւն Շահվէքիլեան, Յովսէփ Սրգիսեան, Յովհաննէս Մինասալեան, Բարսեղ ոմն, Շնորհք Թաշճեան, Դոկտ. Մանուէլեան, Տարանտեան Սերվիչեն, Քերովբէ Կիւմիւշեան 216 դրուշ. Աբրահամ Ա[illegible]եան, Բարսեղ Կիւլպէնկեան, Գէորգ Պոհճալրեան, Դէորգ Գրիգորեան, Դէորգ Մազուլեան, Գրիգոր Խանամիրեան, Կարապետ Սեֆերեան, Ճէնազեան եղբարք, Յարութիւն Անճառեան, Յարութիւն Գալոյեան, Պողոս Էնքսեբճեան, Ռուբէն Գրիգորեան և եղբայր, Սարգիս Սիմոնեան, Սերովբէ Թիրաքեան, Գ. Գրիգորեան, Քիւրքճեան 108 դրուշ. Գումարը գումար 40,230 դրուշ։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգային Հիւանդանոցի

Վ. Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Գ. Մ. Աշճանաքեան Գ. Խաչերեան

ՕՏԵՍՈՒՅՑ ԿՑՈՒՄԵՐԸ

Հանրագրավաճառ Ալեքսանդր Ալեքսանդրի Ղազարյանի ստորագրությամբ ստացանք հետևյալ հայտարարությունը՝

Ինչպես հայտնի է, Ղազարյանի ընտանիքը Ամերիկայում ապրող հարազատներից ստացել է հեռագիր, որ նրանց հանգուցյալ հայրը՝ Գրիգոր Ղազարյանը, թողել է 1800 ոսկի։ Ինչպես գրում է հեռագրի հեղինակը, Գրիգոր Ղազարյանը մեռնելիս ասել է, որ ունի 1800 ոսկի, որոնք թաքցրել է Ամերիկայում գտնվող իր ընկերոջ մոտ։ Ինչպես գրում է հեռագրի հեղինակը, Գրիգոր Ղազարյանի ընկերը մեռնելիս ասել է, որ Գրիգոր Ղազարյանի ունեցածը ինքը հանձնել է նրա ազգականներին։ Ինչպես գրում է հեռագրի հեղինակը, Գրիգոր Ղազարյանի ազգականները ոչ մի դեպքում չեն ուզում հավատալ, որ Գրիգոր Ղազարյանը ունեցել է 1800 ոսկի

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պաթավիա պաշ չէհպէնտէրլիկի՝ Աթինա վէ Բիրէ պաշ չէհպէնտէրի սապէգ Բէմզի պէյէ թէֆվիզ, պէն տէկեանը Շահանէտէն Մէհէմմէտ Քեամիլ վէ Ասըմ պէյ էֆ.լերէ թէրֆիէն բիւթպէի ուլա սընրֆը սանիսի իլէ Մէհէմմէտ Քեամիլ էֆ.եէ 3ինճիւ վէ Ասըմ պէյէ կիւնճիւ բիւթպէլերտէն Օսմանի նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տուր։

* *

Աթբպպաի հազրէթի Շէհրիեարիտէն Արիֆ բաշաեա բիթպէի սամիէի միւշիրի թէվճիհ, էտիրնէ վիլաեէթինէ էյրի-տերէ գայմագամլըղը՝ Բօպճուզ գայմագամը Մուսթաֆա Նէշէթ էֆ.եէ, Բօպճուզ գայմագամլըղը՝ էյրի տերէ գայմագամը Մահմուտ Էսէնի էֆ.եէ, Գօնեա վիլաեէթինէ Խատէմ գայմագամլըղը՝ Ըլկըն գայմագամը Մէհէմմէտ Էմին պէյէ, Ըլկըն գայմագամլըղը՝ Խատէմ գայմագամը Աթբֆէ էֆ.եէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն, Սբրպիա գրալը Ալէքսանտր հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ պույրուլարագ, կէշէնտէ տիւշար օլտուղու տէնիզ գազասընտան սալիմէն գուրթուլմուշ օլմասընտան տօլաեը պէեանը թէպրիքեաթ իտիլմիշ տիր։

—Խրտիվը Մըսըր Ապպաս Հիլմի բաշա հազրէթլէրի՝ բազար իրթէսի կիւնիւ Տէրիսաատէթտէն ավտէթ իթմէք իւզրէ իքէն հարէքէթլէրինի թէէխիր իթմիշլէր տիր։

—Թաթիլ խտլմիշ օլան Օրիան զազէթասընը թէքրար նէշրինէ միւսաատէ պույրուլմուշ տուր։

—Ճումաա իրթէսի կիւնիւ Պիւեիւք-տէրէեէ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ պիր զիեաֆէթ վէրիլիպ, պունտա խարիճիեէ նազրը Թուրխան բաշա, Ավսթրիա-Մաճար, Ալմանիա, Իրան, Ամէրիգա վէ Պէլճիգա սէֆիրլէրիլէ զէվաթը միւթէպէրէի սաիրէ պուլունմուշլար տր։

—Ռում բաթրիկի էֆ. Սբրպիա գրալընա թէպրիք թէլէկրաֆը քէշիտէ իլլէմիշ տիր։

—Իրան սէֆիրի ճէտիտի Միրզա Մահմուտ խան՝ ճումաա իրթէսի կիւնիւ վիւքէլի ֆէխամը վէ մէմուրինի սէֆարէթխանէտէ գապուլ իտէճէք տիր։

—Մալիէ Նէզարէթինէ ահա օլան վարիտաթ գըսմընը պիր ան էվվէլ կէօնտէրիլմէսի իչին նէզարէթի միւշարիէլէ հատան վիլաեէթլէրէ էմր եազըլմըշ տըր։

—Զէյթունտա պուլունան գըլչանը թամիրլիլէ իճապ իսէն մէսարիֆին իճրասը խուսուսընա իրատէի սէնիէ չէրէֆատը օլմուշ տուր։

—Պէյրազարը հարիգզէտէկեանը իչին 5000 լիրալըգ իեանէ պիլէթի թէվզիի, վէ եաբըլաճագ պինալարա մախսուս քէրէսթէլերին ըեսմտէն մուաֆիեէթի, վէ արազի սահիպլերինէ Զիրաաթ պանգասընտան էօտինճ ագչ վէրիլմէսի խուսուսլարը-նա Տախիլիեէ Ն;զարէթինճէ գարար վէրիլիպ, պու գարար՝ մագամը Սատրազամիեէ արզ օլունմուշ տուր։

—Իթալիա ասաքիրինին Բօմաեա տուխուլինին 25ինճի սէնէսի օլմագ միւնասիպէթիլէ սեպտ. 8(20տէ իճրասը մուգարրէր օլան զիրնէթլերտէ պուլունմագ իւզրէ Տէրիսաատէթտէ մուգիմ Իթալիա Էպասասը թարաֆընտան իւչ նէֆէր մուրախխաս Բօմաեա կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Ֆրանսա վէ Իթալիատա իճրա օլունան իբէքճիլիք սէնաաթընն եէնի ուսուլլերինի կէօզտէն կէչիրմէք, վէ ավտէթինտէ Սուրիէ թարաֆլարընա ազիմէթլէ, իճապընը իճրա իթմէք իւզրէ, Տիւեունը ումումիեէ իտարէսի Թարաֆընտան Թորգոմեան էֆ.նին մէմալիքի մէզքիւրիէեէ կիթմէսինէ գարար վէրիլմիշ, վէ պու գարար՝ Մալիեէ նէզարէթինէ թէպլիղ օլունմուշ տուր։

—Սբր Էտկար Վինսընթ՝ քեաթիպի Մ. Մէլվիլ իլէ պիբլիքտէ Բարիսէ վէ Լօնտրաեա վիթէվճիհէն Օրիանթ էքսբրէս գաթարըյլա կէչէն ագչամ հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ֆիւեունը ումումիեէ իտարէ մէճլիսինտէ Ինկիլիզ վէքիլի Մ. Վինսընթ Գայեար բէնչէնպիհ կիւնիւ Օրիանթ էքսբրէս իլէ Ինկիլթերրա եա կիթմիշ տիր։

—Սիվասըն Գօչկիրի գազասընտա 800 տէօնիմ արազիտէ սիմլի մատէն գուրշուն մատէնի թէհարբիսի իչին Նիգօլա էֆ. իսմինտէ պիրինէ բուխսաթ վէրիլմիշ տիր։

—Մէլանիքտէն հարէքէթ իթտիկինի եազտըղմըզ Ինկիլիզ տօնանմասընը տիւնքի կիւն թէքրար Սէլանիկէ ավտէթի վէ պիր միւտտէթ օրատա գալմասը մուգարրէր պույունտուղու Սապահտա օգունմուշ տուր։

—Միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզտէ պուլունան Բըթի-Ժուրնալ զազէթասը սահիպի Մ. Մարինոնի՝ Շարգ սիրալթ գաթարընա պաղը օլան վակոնը մախսուսընա բաքիպէն վէ ֆամիլեասըյլա պիբլիքտէ կէչէն ագչամ Բարիսէ կիթմիշ տիր։

—Կիզլի պիր նամ իլէ սէյեահաթ իթմէքտէ օլան Իթալիա գրալընընը մախտուսու բրէնս տը Նաբլ՝ Պէյրութա մուվասըլէթլէ պիր գաթարա պինէրէք Շամա վէ օրատան տախի Պաալպէքէ կիտիպ, պուրատաքի գատիմ խարապէլէրի սէյր ուլթէսաշ. վէ Երուսաղէմ, Աքքէա, Հայֆա, Սուր վէ Սայտա ճիհէթլերինի տախի կէզտիքտէն սոնրա Իթալիաեա ավտէթ իթմիշ տիր։

—Գալէմ էֆ.էրինին սաաթ 5տէ կէլիպ 10 պչ. սա մուֆարագաթ իթմէլերի հագգընտա Պապը Ալիտէ պիր պույրուլթուի սամի օգունմուշ տուր։

—Մէքթէպի Սուլթանի մուհասէպէճիսի Բիֆաթ էֆ.եէ 1000 ղրուշ, վէ սապէգ միւպասսրը Մ. Մուսապինլեէ 400 ղր. վէ Տէրիսաատէթ բասմա մէմուրու Հիւքեարպէեէնտեան Մարտիրոս էֆ.եէ 740 ղր. թէգաիւտ մաաշը թախսիս օլունմուշտր։

—Իմթիեազը Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Սամի պէյին էօհտէսինտէ պուլունան Զուպուգլու կազտեբասունը իշլէտիլմէսի խուսուսը՝ Անթրբբրիզ ժուռնէրալ գումբանեասը թարաֆընտան տէրիւհտէ իտիլմիշ տիր։

—Կիւզել գօգուլար իմալ իթմէք իւզրէ 15 սենէ միւտտէթլէ իմթիեազ օլան Պոնկովսքի բաշա՝ իշպու իմթիազը ինհիսար սուրէթինէ թահվիլ իչին մէրճինէ պիր իսթիտա թագարիմ իլմիշ տիր։

—Քէօթահիա սանճաղընտա վագը գրօմ մատէնի իմթիեազը 60 սենէ իչին թէպասի Օսմանիէտէն Մ. Նիգօլա Գավատաեա վէրիլմիշ տիր։

—Զարշուլ քէպիրին ինշասը միւզաքերաթընա մէմուր գօմիսիօն պիր գաչ հաֆթաեա գատար պիր նէթիճէեէ գարար վիրմէսի՝ պիր թէգբիրէի սամիէ իլէ իչար պույրուլմուշ օլմազլէ, գօմիսիօնուն գարարը գաթիի եազընտա վէրէճէկի մէմուլ տուր։

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Քեազըմխանէտէ Ալի պէյ քէօիւ արգասընտա վագը չալըլըգտան աթէշ գուհուրիլէ ագչամա գատար տէվամ իթմիշ տիր։

—Զաֆրանպօլուտա հարիգ գուհուրիլէ 12 խանէ վէ պիր չօգ անպարլար, քէգա Հիւտէյտատա հարիգ վուգուրիլէ 310 գուլիպէ եանմըշ տըր։

—Օգոստոս 19տան 25է գատար չէհրիմիզտէ Իսլամ էրքէք 44, գատրն 56, Խրիսթիան էրքէք 44, գատրն 39 վէ Եէհուտի էրքէք 11, գատրն 2, քի ճէման 196 քիչի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Իգտամ զազէթասընը սահիպի Իմթիեազը Ահմէտ Ճէվտէթ պէյ, ճումաա իրթէսի կիւնիւ գաթարդա Գալաթատան Իսթանպօլա կէլէր քէն, օլ էսնատէ գաեբդ՝ քեսրիեեէ եանաշմագ հարէքէթլերինէ պուլունան Խտաիէի Մախսուսէնին իքի վաբօրու արասընտա գալմրչ, վէ գաեբդ ճը չայբրրպ քիւրէքլերի էլինտէն աթմասը իւզէրինէ միւմաիլէյհ գաեբդա եանաշան վաբօրա թբրմանարագ, պիր միւտտէթ օ հալտէ գալտըղը սըրատա, գաեբդ ալթտան սիվիչիպ կիթմիշ, վէ քէնտիսի տէ մուհագգագ օլան էօիւմտէն իտիլէն եարտրմ սաեէօինտէ գուրթուլմուշ տուր։

—Բազար սապահը Թօքատբուտա հարիգ զուհուրիլէ պիր էվ եանմըշ տըր։

Ըէսմի. — Կէչէնտէ Իսկիւտարտա Պաղլար-պաշընտա քեաին թէաթրօտան կիհէ վագթը խանէսինէ ավտէթ իտէր իքէն, լէվօլվէր իլէ ճէրհ վէ գաթլ իտիլմիշ օլան Մամբրէ էֆէնտինին քէյֆիեէթի գաթլինի թէրթիպ իթմէք, վէ գաթիլլերի կիզլեմէք խուսուսընտա զիմէտխալ օլտուգլարը՝ թահգըգաթ իլէ սապիթ օլան Գալաթատա Հալաճեան խանը օտապաշըսը Էրմէնի ճէօմաաթընտան Դուրիթ վէ պիրատերի Գրիգոր, վէ Պէյօղլունտա Պօսթան պաշընտա աբարթման գաբուճուսու Թորոս, վէ Պէյօղլունտա Սու Թէրազիսի սոգաղընտա սաքին խանէ գաբուճուսու Համբարձում վէ մարանկոզ Պաղտասար, վէ Բէրա Բալաս օթէլինտէ խրտմէթճի Պողոս նամ շախսլար ախպու կիրիֆթ օլունարագ, թահգըգաթընը իքմալիլէ ճիհէթի Ատլիէեէ թէսլիմ օլունաճագլարը կիպի, քէգա կէտիք-բաշատա խանէսի էօնիւնտէ վալիտէ վէ քիւչիւք հէմշիրէսի պէբապէրինտէ օլտուղու հալտէ կիճէ սաաթ 1 պուչուգ վէ 2 բատտէլէրինտէ կէզինտիկի սըրատա պը չագլա ճէրհ վէ գաթլ իտիլմիշ օլան Մաթպուաթը տախիլիեէ գալէմի խիլէֆասընտան Համբարձում էֆէնտինին ճարիհ վէ գաթիլի օլտուղու՝ թահգըգաթլա թէպէյեիւն իտէն թէքիրտաղը գունտուբաճը Գալուստ վէ գաթլ քէյֆիեէթինին սուբէթի թէրթիպ վէ իճրասընտա մէտխել վէ մալիումաթը օլտուղու անլաշըլան ըէֆիգի Խաչիկ նամ շախսլար տախի տէրտէսի օլունարագ, հագգլարընտաքի թահգըգաթը իքմալիլէ իչին ճիհէթի Ատլիէեէ թէվֆիի տէրտէսի պուլունտուղու իլան օլունուր։

ԳՕՂԷՐԱ

Հալէպտէն 31 գատար եօլճու չէհրին էթրաֆընտաքի սըհհիեէ գօրտօնունտան կէչերէք, Այտընթապա գօղէրա իլլէթինի կէօշիւրմիշ օլտուգլարընտան, Տէրիսաատէթտէն վէրիլէն էմր մուճիպինճէ, պու եօլճուլար չէհրին պիր թարաֆընտա, հէր կէօնա իխթիլաթտան մէնն իտիլէրէք իսքեան իտիլմիշլեր տիր։ Օն կիւն օրատա գալաճագ տըրլար։

—

Պրուսատա վէ Այտընճըգ գատասպասընտա, Ուրֆատա, Խարբութուն Պէզիչին գարիեէսինտէ գօղէրանրն էյան հիւքմֆէրմա օլտուղու՝ ալընան թէլէկրաֆ խապէրլէրինատէն անլաշըլմըշ տըր։

—

Պօղպրունտան Գարապիկաեա գատար Պրուսա վիլաեէթի սահիլինտա օգոստ. 29տան իթիբարէն չը գաեագ եօլճուլը վէ եօլճուսրգ պիլճիմէ սէֆարինին թուզլա թէհֆիճուսաա իրթէսի կիւնիւ գաթարդա Գալաթատան Իսթանպօլա կէլէր քէն, օլ էսնատէ գաեբդ՝ քեսրիեեէ եանաշմագ հարէքէթլերինէ պուլունան Խտաիէի Մախսուսէնին իքի վաբօրու արասընտա գալմրչ, վէ գաեբդ ճը չայբրրպ քիւրէքլերի էլինտէն աթմասը իւզէրինէ միւմաիլէյհ գաեբդա եանաշան վաբօրա թբրմանարագ, պիր միւտտէթ օ հալտէ գալտըղը սըրատա, գաեբդ ալթտան սիվիչիպ կիթմիշ, վէ քէնտիսի տէ մուհագգագ օլան էօիւմտէն իտիլէն եարտրմ սաեէօինտէ գուրթուլմուշ տուր։

—Բազար սապահը Թօքատբուտա հարիգ զուհուրիլէ պիր էվ եանմըշ տըր։

Ռուսատա վէ Այտընճըգ գատասպասընտա, Ուրֆատա, Խարբութուն Պէզիչին գարիեէսինտէ գօղէրանրն էյան հիւքմֆէրմա օլտուղու՝ ալընան թէլէկրաֆ խապէրլէրինատէն անլաշըլմըշ տըր։

—

Պօղպրունտան Գարապիկաեա գատար Պրուսա վիլաեէթի սահիլինտա օգոստ. 29տան իթիբարէն չը գաեագ եօլճուլը վէ եօլճուսրգ պիլճիմէ սէֆարինին